

Vogelexcursie op De Nijenstein en Veesser- en Welsumerwaarden

Zaterdag 12 mei – 6.00/9.20

Op zaterdag 12 mei zijn twee vogelexcursies verzorgd in het kader van de nationale vogelweek van Vogelbescherming en de 1000 soorten dag van de KNNV afdeling Epe-Heerde. De KNNV combineert de deelname voor de vogelexcursies van Vogelbescherming aan de eigen activiteiten die jaarlijks worden georganiseerd rond het thema 1000 soorten dag.

In 2018 was landgoed De Nijenstein in Veessen de uitvalsbasis voor activiteiten op vrijdagavond 11 mei en zaterdag 12 mei. Door alle werkgroepen van de KNNV is een bijdrage geleverd en medio zomer 2018 zal een rapportage verschijnen van de inventarisaties.

Aan de vogelexcursie van de nationale vogelweek van Vogelbescherming hebben 16 personen deelgenomen en aan de vogelexcursie van de KNNV vogelwerkgroep acht personen. Er zijn twee verschillende routes gevolgd; de VB excursie startte bij het kantoor van de Nijenstein en ging vervolgens in noordelijke richting via het parkbos naar de Veesserwaarden en de Welsumerwaarden. De vogelexcursie van de vogelwerkgroep startte eveneens bij het kantoor van De Nijenstein en ging in zuidelijke richting rechtstreeks naar de Welsumerwaarden en het zuidelijke deel van de zandwinplas in de Hooge waard. Hoewel er overlap was in de bezochte uiterwaarden, zijn verschillende waarnemingen van vogels genoteerd. In de totaalijst van waargenomen vogels per deelgebied zijn de waarnemingen van de twee excursies niet afzonderlijk opgenomen.

Waarnemingen

In totaal zijn tijdens de twee excursies 72 soorten vogels waargenomen. Een waarneming betekent dat een vogel is gezien dan wel via zang of roep is vastgesteld.

Op de zandwinplas in de Hooge waard werden veel Futen waargenomen die hier overzomeren en niet broeden. Aalscholvers werden foeragerend waargenomen en Blauwe reigers die in de Welsumerwaarden een broedkolonie hebben, waren goed vertegenwoordigd. Van de gansachtigen kan vermeld worden dat er circa 20 Bergeenden pleisterden. Bergeenden broeden vrij laat in het seizoen; dus we zijn benieuwd hoeveel broedparen uiteindelijk juvenielen voortbrengen. Er waren veel paartjes Krakeenden aanwezig en ook nog twee mannetjes Smienten. De Smient is een zeldzame broedvogel in Nederland. De roofvogels waren deze morgen goed vertegenwoordigd: twee Zearenden werden door de vwg groep verstoord in de Hooge waard en vlogen vervolgens naar de Duursche waarden. Bij de aanvang van de excursie zagen we een vrouwtje Sperwer op De Nijenstein en in de Veesserwaarden foerageerde een vrouwtje Bruine kiekendief. Tijdens de koffiepauze na de excursies vlogen twee Wespdierven van noord naar zuid boven de Nijenstein. Er werd ook nog een Buizerd waargenomen; op diverse locaties broeden Buizerds in de omgeving van De Nijenstein. Er werden veel soorten steltlopers waargenomen door de vwg groep die het zuidelijke deel van de zandwinplas in de Hooge waarde bezocht. De VB groep had het genoegen om uitgebreid Kleine plevieren te observeren ter hoogte van de betonnen brug in de Welsumerwaarden. Er werden vier soorten meeuwen waargenomen, waarvan subadulte Pontische meeuwen niet voor iedereen nog herkenbaar zijn. In 2017 hebben Pontische meeuwen een broedpoging ondernomen in de Duurscherwaarden. In de uiterwaarden tussen Wijhe en Deventer worden steeds vaker Pontische meeuwen waargenomen. Huiszwaluw, Boerenzwaluw en Oeverzwaluw werden waargenomen, waarbij vermeld moet worden dat in de Welsumerwaarden de kolonie Oeverzwaluw van > 250 nesten spectaculair genoemd mag worden. In de Welsumerwaarden werden in het centrale deel veel paartjes Gele kwikstaarten waargenomen. Paap en Tapuit zijn waargenomen als doortrekker. In de tuin van de Nijenstein zong onophoudelijk een Braamsluiper en in het parkbos waren Tuinfluiter en

Zwartkop aanwezig. De Veesserwaarden is het bolwerk van Kleine karekieten en er werden ook vier territoria van Bosrietzangers vastgesteld. Niet verwonderlijk dat hier een paartje Koekoeken aanwezig was. De Kleine karekiet is als gasthouder voor de Koekoek favoriet, gevolgd door Bosrietzanger en Heggenmus. Tot slot werd ook nog enkele malen een Raaf gehoord die aan de overzijde van de IJssel in het Sallandse broedt.

Rode lijst

Van de 72 waargenomen vogelsoorten staan 15 soorten op de Rode lijst:

- Tapuit: ernstig bedreigd
- Slobeend: bedreigd
- Koekoek: bedreigd
- Smient: kwetsbaar
- Grutto: kwetsbaar
- Oeverloper: kwetsbaar
- Tureluur: kwetsbaar
- Grote mantelmeeuw: kwetsbaar
- Zeearend: kwetsbaar
- Raaf: kwetsbaar
- Boerenwaluw: kwetsbaar
- Huiswaluw: kwetsbaar
- Huismus: kwetsbaar
- Gele kwikstaart: kwetsbaar
- Keu: kwetsbaar

De KNNV hoopt dat de deelnemers aan de vogelexcursies vogelgeluiden beter zullen herkennen en dit weer kunnen toepassen in hun eigen omgeving voor het waarnemen van vogels

Adrie Hottinga